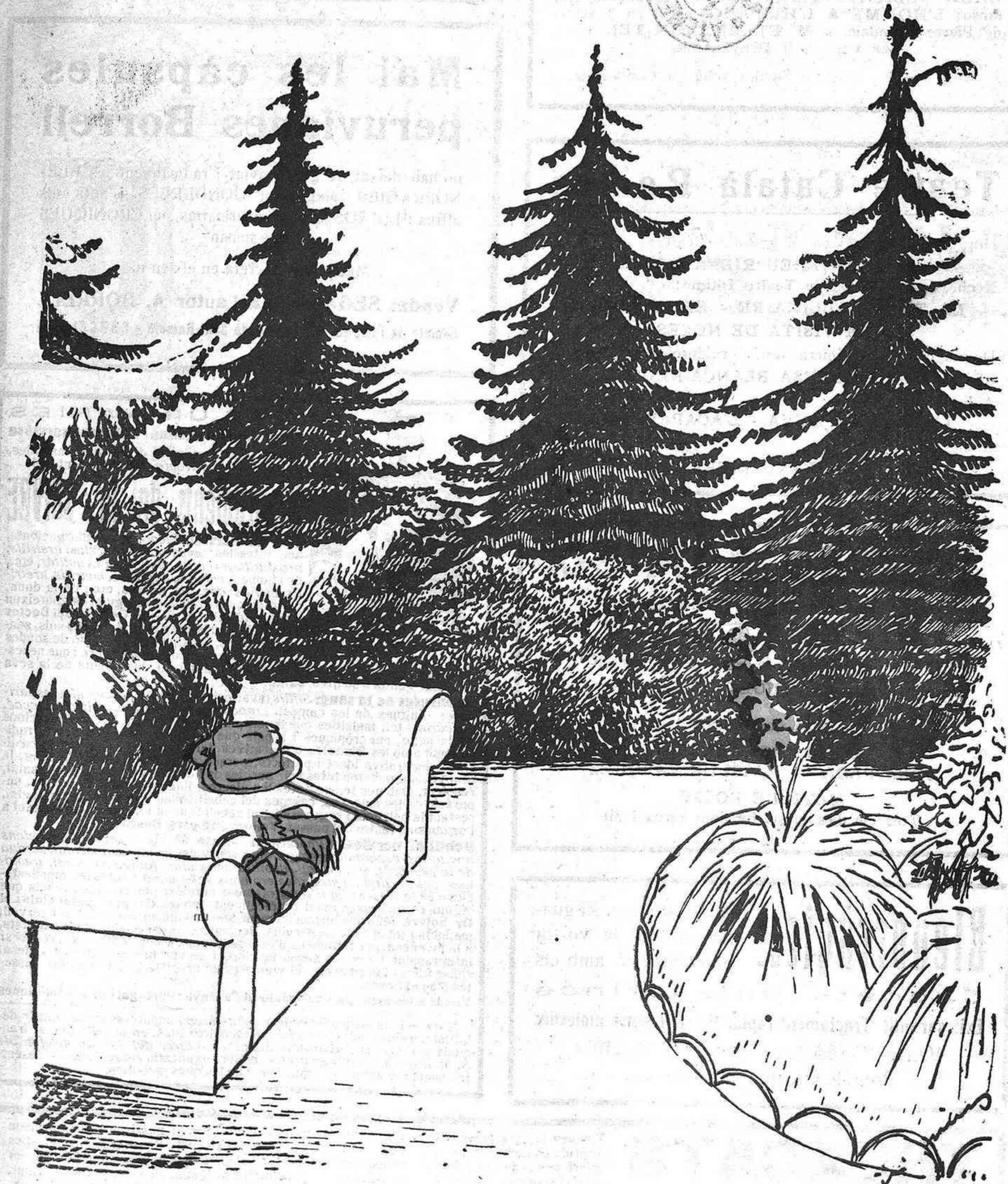

Barcelona, 4 de maig de 1928

L'Esquella de la Torratxa

ANY LI - Núm. 2550 - 15 cts. - Atrassats 30

ELS BELLS INDRETS DE BARCELONA

Idil·li en un Parc

TEATRE CATALÀ "NOVETATS"

Viernes, sábado, domingo y lunes, noche, y sábado y lunes, tarde, actuará la gran compañía francesa

GALAS R. KARSENTY

de la que forman parte los eminentes artistas Harry Baur y Andree Pascal, representando las obras JAZZ, pieza en 4 actos, de Marcel Pagnol; SAMSON, pieza en 4 actos, de Henry Bernstein; VIENT DE PARAITRE, pieza en 4 actos de Edouard Bourdet; LE GRELUCHON DELICAT, pieza en 3 actos, de Jacques Natanson; L'HOMME A L'HISPANO, pieza en 3 actos, de Pierre Frondaie, y M. ET MME. UN TEL, pieza en 3 actos, de Denys Amiel

Se despacha en Contaduría.

Teatre Català Remea

Hoy, tarde, a las cinco, el grandioso éxito:

L'HEREU RIERA

Noche, cuarta sesión de Teatro Intimo:

LA TETA GALLINAIRE - HANS SACHS

UNA VISITA DE NOCES

Domingo, tarde, primera sesión, ruidoso éxito de

LA PRINCESA BLANCA-NEUS

A las cinco y media:

L'ANIMA ES MEVA - L'ACAPARADOR

Noche, a las diez:

L'HEREU RIERA

TEATRO COMICO

Empresa: MANUEL SUGRAÑES

Sorollós i creixent èxit de la Companyia de gèneri líric dirigida per EUGENI CASALS

en la que figuren

EMILI SAGI - BARBA

CORA RAGA - MATILDE VAZQUEZ

MATILDE ROSSY

Tots els dies grans funcions tarda i nit

Blenorràgics: No ho dubteu. El guariment de la vostra purgació està amb els **Cachets Neisserinos**

Exit garantit. Tractament ràpid, discret i sense molèsties

Venda: Farmàcies i Centres d'específics

Preu de la caps: 5'50 pessetes

TRENCATS

temps i diner, no deveu comprar cap aparell sense visitar abans aquesta casa.

Tingueu sempre present que, els millors aparells del món per al guariment de tota mena d'hèrnia en homes, dones i criatures, són els de la casa TORRENT. Sense traves ni elàstics enfarregosos de cap mena. No molesten ni embarassen, deixant que hom es mogui lliurement i faci els treballs mes durs i pesats, sense la més petita molèstia. Si voleu estalviar salut,

CASA TORRENT - 13, Unió, 13 - BARCELONA

BICICLETES ESPORTS
ACCESORIS

SANROMÀ

Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA

DEMANEU TARIFES DE PREUS

Mai les càpsules peruvianas Borrell

no han deixat de guarir aviat i radicalment les BLE-NORRAGIES (purgacions) GONORREES i tots els altres FLUIXOS de les vies urinàries, per CRONIQUES que fossin

Medicació discreta en el seu us

Venda: SEGALA, o a l'autor A. BORRELL

Compte de l'Asalto, 52, cantonada Sant Ramon. - BARCELONA

VIES URINÀRIES

Impureses de la sang - Debilitat nerviosa
Prou sofrir inutilment de les dites malalties, gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries: *Blenorràgia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc., de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluxos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor Soivre**. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que necessiten sem pre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda: 5'50 ptes. caixa.

Impureses de la sang: *Sifilis* (avariosis), *eczemes*, *herpes*, *úlceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acné*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Pindoles depuratives del Dr. Soivre**, que són la medicació depurativa ideal i perfecta, perquè actuen regnant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, florons, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatòria* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fatiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Soivre**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la juvenesa, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: Pessetes 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a *Oficines Laboratori Sòkatarg, carrer del Ter, 16, telèfon 544 S. M. Barcelona*, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desentrellament, tractament i guariment de les dites malalties.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRONICA

MAIG, FLORS I VIOLES

A hi som. El mes de maig, el mes de Maria; de Maria Santíssima. Les ne- nes es presenten pels carrers acompa- nyades de llurs familiars abillades amb unes robes blanques i netes. Acaben de prendre la primera comunió; els hi acaben de donar la primera hostia feta de carn del Senyor i senten en elles la satisfacció de San- ta Teresa en aquells espasmes místics dels que parla en "Las Moradas". Els jardins són florids; el cel, és blau; els dies són llargs; tot canta, tot satisfà...

*Ja ha arribat la primavera,
riallera,
amb sos nius i ses cançons...*

Els camps, plens de verd, són una mena de llit on els diumenges s'hi revolquen les nostres gents humils que van al camp cercant esbarjo i lloc per a fer una paella feixu- ga... Els caminets de les muntanyes serveixen d'amaga- tall a totes les porqueries misèrrimes de la carn, fent veu- re que, més que del cos, es tracta de l'ànima i del cor... Sí, sí... Romansos! Les paraules dolces amaguen un de- sig carnal, estúpid i brut. Les "anades al camp" tenen ma- les conseqüències. Ajuden a proveir de clients la Mater- nitat; totes les Maternitats del món...

Els arbres de la ciutat, contra la voluntat dels que fa poques setmanes els deixaren calbs del tot, tornen a fu- llejar, és a dir, a tenir fulles..... Tot somriu, tot és dia de festa. Hi haurà Jocs Florals, on s'hi cantaran totes les co- ses divines. Un capellà, com és lògic i quasi sempre segur, guanyarà la Flor Natural cantant excelsituds de l'amor, i un poeta de "La Nova Revista" o de "La Paraula Cris- tiana", que no serà capellà, guanyarà el premi destinat a cantar les bondats de la fe...

Mes de maig, mes de Maria. No hi ha res més cursi, ni més encatronat que aquest mes de maig... Neixen els versos pansits i tous com un flam; les declaracions amoro- ses fetes amb pa de pessic... Tot és romanticisme, enlai-

rament espiritual, poesia, ganes d'estimar i de menjar al camp... Es un mes que deuria esborrar-se del calendari perquè l'han fet malbé tots els poetes del món, tots els que tenen pa a l'ull i tenen ganes de viure segles endar- rerits...

Quin mes més espiritual!...

FRANCESC MADRID

A CAV D'ORELLA

CAMBO I JOSEP PLA

Fa uns dies Josep Pla, en tornar del Passeig de Grà- cia, troba uns amics:

—Carai, nois, quina llàstima que no m'hagueu trobat una estona abans.

—I això?

—Fa més d'una hora que em passejo amunt i avall amb Francesc Cambó! Quin pisto! Ho sento, ho sento que no m'hi hagueu vist.

Tanmateix, Pla bada més del que ell es pensa. No so- lament eren molts els que l'havien admirat en tan bona companyia, sinó que fins n'hi havia hagut que se n'havien fet treure pel·lícules pels fotògrafs ambulants.

LOPEZ PICO I EL SEU PORTER

Hem parlat amb el porter de López Picó. Es un home platxeriós. Ep!, el porter, no el poeta. De seguida que va saber per qui demanàvem, ens digué:

—Ah, el senyor López, sí, sí, un home molt instruït. Crec que escriu llibres. Em penso que si segueix així, aca- barà per fer-se un nom.

GOYAS AUTENTICS

No fa molt, un dels nostres ricatxos més impressio- nants entrà a una pinacoteca i li digué confidencialment al marxant:

—Miri, vull donar una festassa amb motiu d'això que en diuen el centenari de Goya. Busqui'm, doncs, unes quan- tes obres d'aquest autor.

—Quantes en voldrà, un parell?—preguntà el marxant olorant un bon negoci.

—Un parell?... Per qui m'ha pres? Dic que vull fer una festassa. Encarregui-me'n almenys una trentena. Però això sí, que siguin ben autèntiques. No hi planyi cap des- pesa. No sigui cas que després vingui un noi d'aquests que escriuen els diaris i em posi en un ridícul.

DUES REINES I UN POETA

Un poeta premiat en un Jocs Florals de fora de Bar- celona, sollicità a una noia molt gentil que fos la reina de la festa. Malgrat que això d'ésser reina és una cosa sem- pre temptadora per una noia, se n'excusà gentilment. Es

veu que li féu una certa aprensió d'ésser-ne en un temps tan democràtic.

El poeta, però, que tant com bon versaire, és bon or-tèsà, no trigà gens a trobar una altra noia tan gentil com la primera. Aquesta acceptà tot seguit amb entusiasme. Però amb prou feines havia acceptat, el poeta s'innovava que l'altra s'havia repensat en la seva negativa i que també acceptava.

I té! Heus ací ara el poeta amb dues regines. Ens diuen que està desesperat i que no sap què fer-ne. No sap si cercar un altre poeta escadusser, amb la flor natural, o bé suïcidar-se per a quedar bé.

"MANOLO" HUGUE

"Manolo Hugué", gran amic, gran home, gran artista que heu tornat entre nosaltres: benvingut sigueu.

Feia molts anys que us esperàvem, feia molts anys que us enyoràvem. Hem pensat moltes vegades en vós, mentre vós éreu a París, a Prats de Molló, al vostre Ceret estimat. Per un bell miracle de la memòria, us veiem al desaparegut Refectorium—la bella cava de l'amic Vilalba—amb la vostra boina basca, la vostra vareta, el vostre etern somriure i la vostra eterna bonhomia.

Mentre éreu fora, un llibre del vostre amic Josep Pla, ple de gràcia i de devoció avivava en nosaltres el record vostre.

Un dia ens digueren que havíeu arribat, que éreu a Arenys de Munt. Abans, a Arenys de Munt, ja hi havíeu passat una temporada. Us acompanyava, llavors, Manuel Humbert. La gent d'Arenys de Munt tenia un bon record d'aquella primera estada vostra, i als vespres parlàvem de vós al Cafè de Cà'n Currioles.

Ara, sortosament, torneu a ésser entre nosaltres: benvingut sigueu.

Per a fer més amable la vostra visita, ens haveu regalat amb una exposició d'algunes obres vostres a la Sala Parés. Aquestes obres vostres, en les quals hi han unes meravelloses terres cuites, mereixen tots els elogis, els més efusius, els més fervorosos. Sou, amic "Manolo" Hugué, un dels artistes més personals d'Europa, un dels més dignes d'atenció i estima. Sou un mestre.

En aquestes obres vostres hi hem vist una emoció nova en l'escultura: l'emoció de la intel·ligència. Sou ja un clàssic, no en el sentit de cosa morta i oficial que té la paraula, sinó en el sentit de definitiu, d'immillorable.

Nosaltres voldríem, i amb nosaltres el nostre amic Francesc Madrid, que la vostra estada entre nosaltres fos eficaç i fructuosa. Les places i jardins de Barcelona no pequen per una excessiva bellesa. Una escultura vostra—una o més—no hi anirien malament.

La ciutat té un deute amb vós: el d'encarregar-vos aquestes escultures.

VIRAI

AQUEST NUMERO HA ESTAT

REVISAT PER LA

CENSURA GOVERNATIVA

COM SON ELS NOSTRES ACTORS

JOSEP CLARAMUNT

Josep Claramunt és un actor humil, modest, un actor de barriada.—Diguem, però, que, de tant en tant, fa una escapada als teatres del centre i omple aquests teatres.—Josep Claramunt realitza una tasca humil, modesta, però de gran eficàcia: està ressuscitant un teatre a Gràcia, està acostumant la gent a anar al teatre, a fer-los-hi imprescindible el teatre. Aquest teatre és el Coliseum Pompeia, que ell ha restaurat, que ell ha elegantitzat.

Josep Claramunt

Josep Claramunt la passada temporada, posà el Pompeia a disposició del benemèrit Teatre Intim. Josep Claramunt fa funció tots els diumenges, tots els dies de festa. Avui, després d'uns quants anys de lluita constant i ardua, veu, a cada representació, el teatre ple. Josep Claramunt representa, amb preferència, obres d'autors catalans: de Santiago Rusiñol—ha posat "L'auca del senyor Esteve" amb una cura i un luxe com no es veuen en els teatres oficials—d'Ignasi Iglésies, d'Avel·lí Artís, de Pompeu Crehuet, de Lluís Capdevila, de Joan Puig i Ferrer... Josep Claramunt acull, demés, les obres inèdites dels joves, i representa les obres estrangeres que tenen una veritable valor.

En aquest sentit, la seva valor és admirable i digna de tot respecte. I això és l'important de la seva valor, ja que a Josep Claramunt, més que com actor, se l'ha de jutjar com animador.

Naturalment, això no vol dir que no valgui com actor. Com actor és correcte, és discretíssim. Aquests de la correcció i la discreció, són, al nostre entendre, els millors logis que poden fer-se d'un actor. Nosaltres, si haguéssim de formar una companyia, no la formariem amb actors genials, sinó amb actors correctes i discrets.

Tot el que acabem de dir de Claramunt, podem dir-ho també d'Adrià, el seu digne company.

LA SETMANA QUE VE: VISITA LOPEZ

UNA ESTADISTICA CURIOSA

Hom ha publicat darrerament a Anglaterra una curiosa estadística sobre la mortalitat al país de Galles. Aquesta estadística és feta de tal manera, que indica quines malalties acostumen a atacar als diversos estaments d'aquell país.

La grip fa estralls entre els minaires, els fonedors i també entre els metges.

L'apendicitis és la malaltia dels jutges i advocats, aficionats als àpats copiosos i que porten una vida sedentària.

La diabetis ataca els propietaris rurals.

I el més xocant de tot de l'esmentada estadística, és que acaba dient que els clergues són la gent que trueixen d'una salut absolutament excepcional.

Es veu que al país de Galles, el mateix que ací, els clergues són la gent que tenen menys mals de cap.

FOTOGRAF AMBULANT

—Que es vegi que fem “tropa”!

POLITICA INTERNACIONAL

EL PACIFISME I ELS ESPORTS DE LA VELOCITAT

Aquella vella que no volia morir mai, restaria astorada si tingués coneixement del que anem a dir. Acabem de fer un descobriment sensacional que, si qui deu fer-ho, sap aprofitar-se'n, pot arribar a capgirar les orientacions de la diplomàcia i del govern dels pobles.

Som així, nosaltres; no ens hi posem per poc.

—I bé—dirà el lector, un xic escamat per la presumptuosa introducció—de què es tracta?

No resmenys que de palesar la decisiva influència que les curses d'automòbils i els raids d'aviació tenen i tindran com més s'intensifiquin, en l'assegurament de la pau universal.

Hom sap perfectament que la dèria internacional d'avui consisteix en establir pactes d'arbitratge i conciliació entre totes les nacions per tal d'allunyar el perill de la guerra.

El que passa és que no han sabut escollir el camí més curt per arribar al falaguer resultat que es proposen, car de pactes i tractats de tota mena se n'havien fet sempre, mes en arribar l'ocasió de comprovar-ne l'eficàcia, resultaven “papers mullats”, segons la coneguda expressió de Guillem II.

Després d'haver-nos cremat les pestanyes llargues estones, per tal d'esbrinar els motius de la guerra—que és per on havien d'haver començat els pacifistes—hem arribat a la conclusió fatalista de què les grans estossinades històriques que s'empren amb molt d'èxit per a la confecció

de títols nobiliaris i per abonar les terres, responen merament a necessitats fisiològiques de la humanitat. Són eliminacions automàtiques de la collectivitat, pariones d'aquelles altres eliminacions sagnants que en molts individus exigeix la congestió per excessiva vitalitat.

Tot el problema, doncs, consisteix en canalitzar d'una manera intel·ligent i racional aquestes hemorràgies indispensables, regular, com es fa en altres ordres, les forces cegues de la Naturalesa, per tal de què no ens agafi desprevinguts el seu esclat.

Més clar: partint del supòsit de què cada cert temps l'han de *dinyar* per uns o altres mitjans un número determinat de ciutadans, d'aquesta o de l'altra latitud, caldria estudiar la fórmula d'anar-los eliminant metòdicament, de mica en mica, sense empentes ni escenografies bèl·liques, fins a fer el còmput necessari o indispensable.

Ara no cal més que triar el sistema més pràctic per a aconseguir aquest resultat tan humanitari, i, devallant en la recerca, hem arribat a la conclusió de què el mitjà més expedit són els esports, que tenen com a finalitat única, fins ara coneguda, la de guanyar grans velocitats, sigui per carretera o per via aèria.

Les estadístiques ens demostren que amb una mica de bona voluntat aquestes curses esbogerrades i aquets raids temeraris poden donar un contingent respectable d'òbits, amb l'avantatge inapreciable de què els interfectes no hi van forçats a complir aquest deure humanitari, sinó per voluntat pròpia.

I mirin per on, una vegada en funcions normals aquesta vàlvula d'expansió i aconseguit el promig de víctimes que cal sacrificar periòdicament per a satisfer el neguit de la Naturalesa, la Pau Universal quedaria implantada d'una manera automàtica sobre la terra.

ENRIC TUBAU

LA POLIDESA, EL RURALISME I LA NOSTRA LITERATURA

No fa molt, en Carles Soldevila, que és dels pocs escriptors catalans incorporats a les modalitats urbanes, es planyia de la manca d'expressions amoroses, "carinyoses" —i permeteu-me el vocable perquè tradueix com cap altre el meu pensament— a les nostres obres de teatre.

I prenent peu d'això, que és una veritat com un temple, acusava el nostre llenguatge d'estar mancat de la polidesa i el refinament que fan tant amable la parla francesa.

D'això, amic Soldevila, en tenen molta culpa els depuradors de la nostra llengua, que per tal de netejar-la de castellanismes n'han desterrat literàriament nombroses locucions populars, que, podien ésser pintoresques; però tenien la valor inapreciable d'ésser arrencades a la inesgotable pedrera filològica, que és la parla del poble, molt més legítima que els laboratoris acadèmics.

Així ens trobem amb aqueixa onada de ruralisme arcaic imposada pels depuradors, que han substituït a Barcelona el "vostè" urbà respectuós, afectívol i polític, pel "vos", emprat solament per la gent de muntanya. Com també fan dir a la mainada "pare" i "mare" en comptes de "papa" i "mama", tan barcelonins i alhora tant amants de familiaritat.

Sort que la gent no els fa gaire cas, i són ben comptades les persones que passeigen per les Rambles i el Passeig de Gràcia un lèxic més propi de les Guillerries.

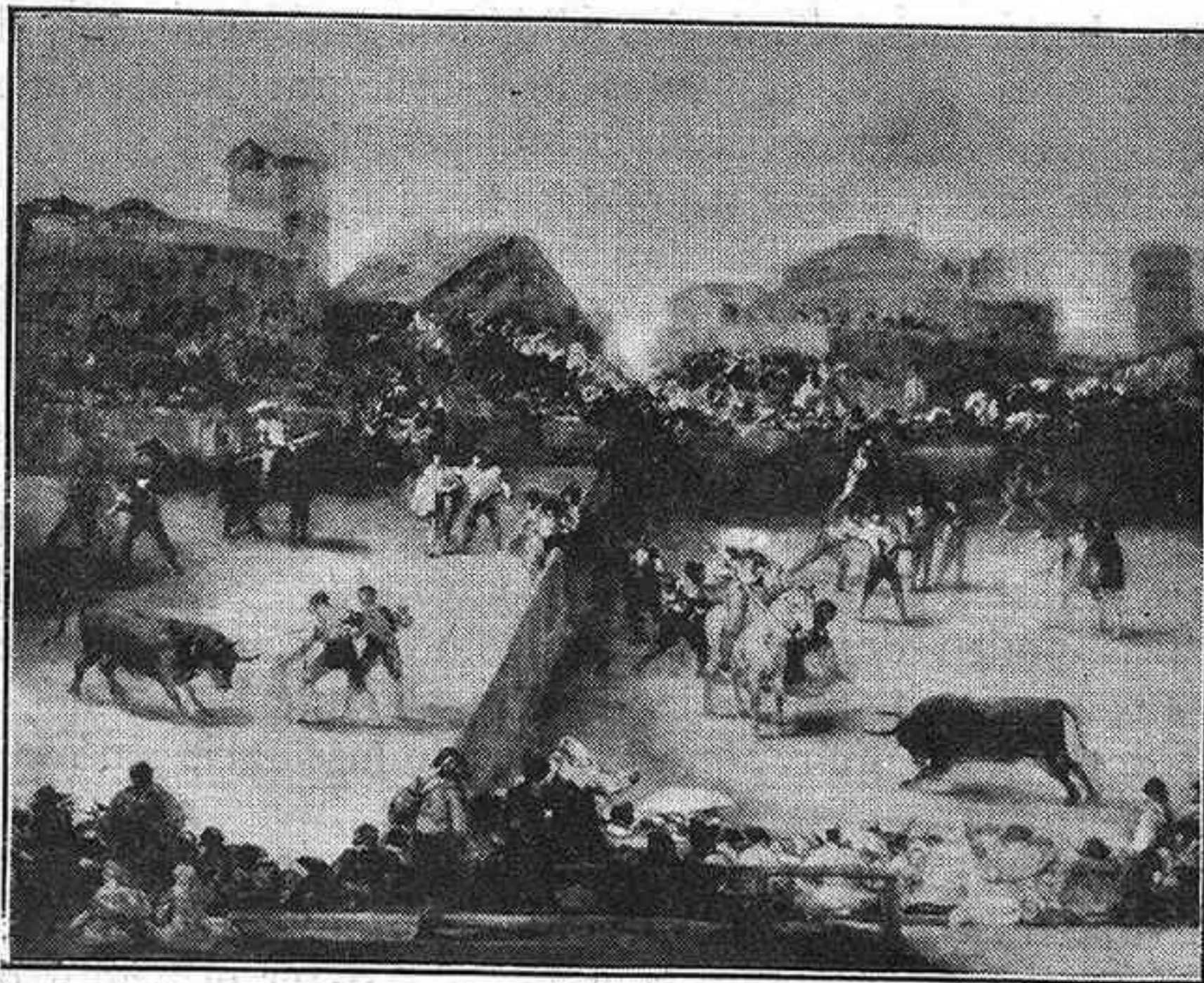

COSTUMS NOVES

A Anglaterra una joventut que, abans de maridar-se, ha volgut enterrar la seva vida de *garçonne*, ha convidat a un *cabaret* a tots els seus adoradors, exceptuat el seu promès. Sembla que la vetllada fou molt divertida.

Per la seva banda, el promès, la mateixa nit reunia a un restaurant les seves antigues estimades, i es comportava com cal a un home galant.

Sembla que així a l'endemà no tingueren res a tirar-se a la cara l'un a l'altre.

UN GOYA POC CONEGUT

Cursa de braus en plaça partida

(Metropolitan de New York.)

EL LLEDONER ESBERLAT

En la casa pairal d'Espadamala
hi ha un lledoner fort i potent,
Cada una de ses branques és una ala
que duu un batec de segles sobre el vent.

Les rels se li revinclen per la roca
perquè tot ell vol fruir aire i cel,
i són llum, aire i cel, les branques i la soca
i és fortitud de roca la seva immensa rel.

D'aquest neguit constant de pujà en l'aire,
n'ha esdevingut corbat
i a l'entorn seu ja s'hi respira un aire
d'eternitat.

Una branca li penja cap a terra,
com si volgués acaricià els mortals,
però cel amunt el seu esperit aferra
i és senyor de la llum i dels goigs immortals.

Es l'hereu i el senyor d'Espadamala
que davant del portal allarga el braç,
i us diu: "Entreu, entreu!, que la meva ombra exhala
l'acollida cordial que trobareu al mas.

I el mas d'Espadamala obre la porta
sota l'ombra cordial del lledoner,
i la mestressa, ben plantada i forta,
us dona el seu acolliment sincer.

I llavors compreneu ben de seguida
perquè aquell lledoner és esberlat,
perquè els que som bons dintre la vida
tenim el cor obert de bat a bat.

El lledoner no ha tingut cap malura
ni cap mala dissonància.
El pes de la bondat sobre la roca dura
li ha esberlat el cor.

I el dona així, tot ple de senzillesa
i li cau a bocins.
El cor d'Espadamala i la seva noblesa
el lledoner triomfa! els porta dins.

No és pas decrepitud ni defallença
ni cap malaverany qui l'ha esberlat,
que encara aixeca en l'aire la brancada immensa
i amb fortitud de roca és arrelat.

Sent com el Ter remorejant s'escorre
i en el doll d'aigües clares ell hi sent
relliscà un pes de segles que tota cosa esborra
i el lledoner encara s'aixeca corpulent.

Esberlat per l'amor i la dolcesa,
amb el cor ample, ben esbatanat,
conserva eternament la juvenesa
i obre els braços cap a la immensitat.

Copsa benediccions i les pregàries
del mas aixeca a l'infinit,
i quan el temporal assota els aires,
ell apar un guerrer que dona el pit.

I barra el pas a la malaventura,
estén l'ombra a l'estiu i empara de l'hivern,
i, així, amb el cor obert sobre la roca dura,
el geni del passat esdevé etern.

SALVADOR PERARNAU

MASSA COMPLIMENTS

—Als peus de vostè, senyora.

El que llegeix el diari.—Doncs, ajupi's més, home, i no interrompi el trànsit.

GIRONA VOL HOMENATGAR SANTIAGO RUSIÑOL

Girona està preparant un grandios homenatge de devoció i de simpatia al més popular dels nostres artistes: Santiago Rusiñol.

La idea patrocinada, segons notícies, per Carles Rahola, Miquel de Palol i altres distingides personalitats de l'Ateneu Gironí, ha estat acollida amb immens entusiasme per la població en massa.

Sembla acordat, en principi, que el dia 16 d'aquest mes es celebrarà una gran vetllada a l'Ateneu Gironí, en la què hi prendran part il·lustres personalitats de la localitat i de la nostra ciutat, i que l'endemà, al Teatre Principal, s'hi representaran les celebrades produccions de l'homenatjat, "La mare" i "La bona gent", en dues funcions de gala, a càrrec de la benemèrita Companyia d'Art Dramàtic de Claramunt-Adrià.

Es compta amb el concurs d'elements d'aquí, tan il·lustres com Ignasi Iglésies, Pere Coromines, Pous i Pagès, Puig i Ferrer, Maurici Vilumara, el mestre Morera, el mestre Pahissa, Lluís Capdevila, Cassimir Giralt, Cèsar Bulbena i altres i altres, la relació dels quals fóra interminable.

Serà tot Catalunya la que retrà homenatge al nostre gran artista.

Prometem innovar eis nostres lectors de les notícies que arribin a nosaltres.

POETA LLOREJAT

El nostre amic J. Povill Adserà ha obtingut la Ginesta d'Or en els Jocs Florals d'enguany del Rosselló.

Es la primera vegada que un català d'aquesta banda dels Pirineus obté l'esmentada distinció.

ELS IMITADORS DE RAQUEL MELLER

Raquel Meller té a París un imitador d'importància. Mentre l'encisera "vedette" triomfa cada nit cantant "La violetera" i oferint flors al públic, un elefant, reproduceix aquest número en un circ de Montmartre.

Es clar que l'imposant animal no arriba fins a cantar la tonada cèlebre. Però mentre l'orquestra toca "La violetera", l'elefant, redreçant-se sobre les potes del darrera, pren un a un els "bouquets" d'una elegant cistella i els ofereix a les dames de l'honorable societat amb molta cortesia.

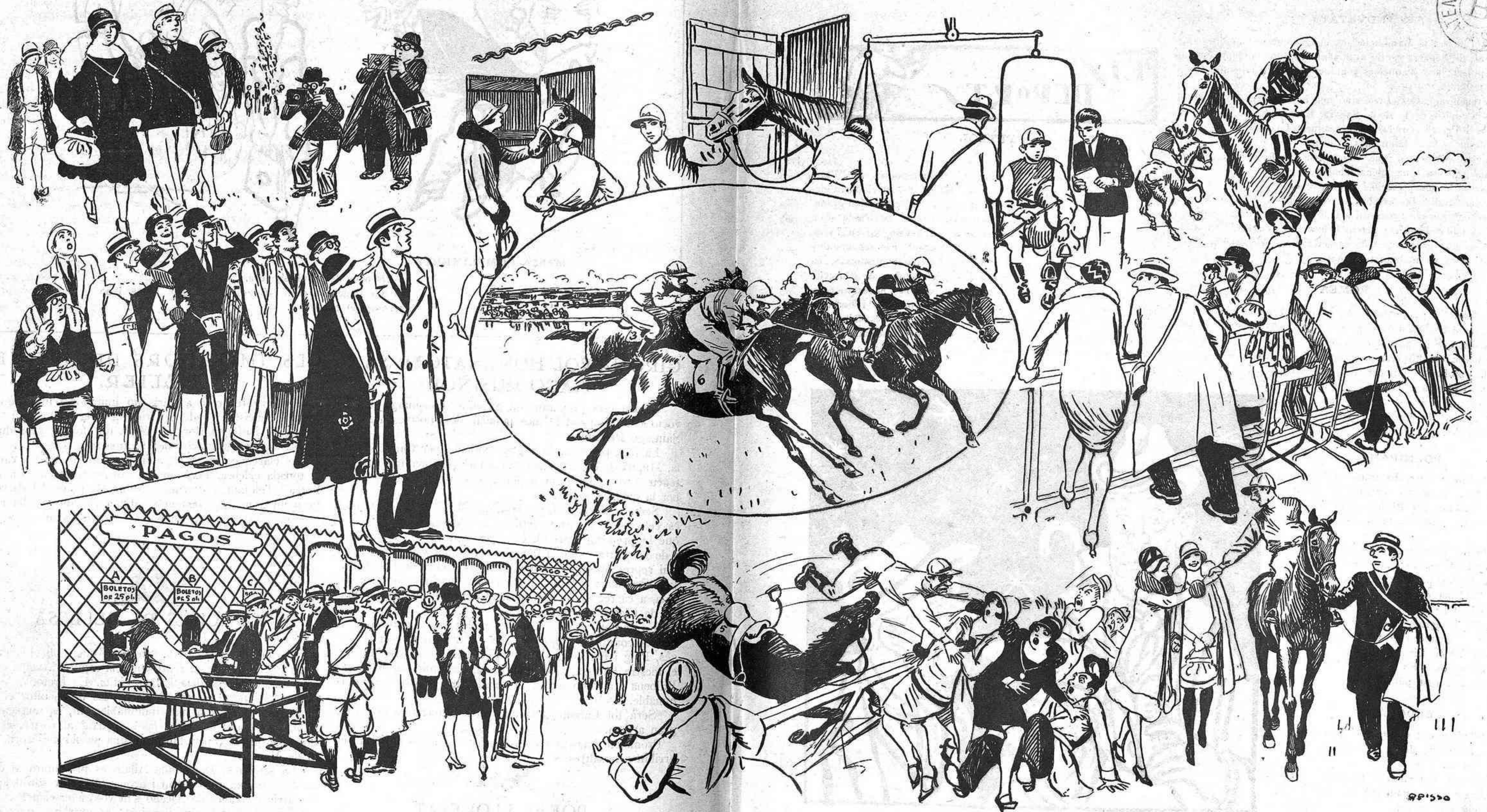
CONCURS DE BELLESA

Raymonda Allain és la senyoreta que amb el nom de Miss France haurà de representar la república veïna en el concurs de bellesa dels Estats Units. És bretona, té divuit anys i porta els cabells llargs. És un escultor el que l'ha presentada, cosa que, indubtablement, és una garantia des del punt de vista clàssic. Quant al rostre, és indubtable que és capaç d'inspirar una passió més forta que el de Manon.

La senyoreta Raymonda Allain es presentarà al cinema i, si té èxit com actriu i aconsegueix fer soroll, qualsevol ric mercader de Xicago s'hi voldrà maridar.

Totes aquestes consideracions les extraiem d'un confrare francès, el qual les acaba amb aquestes paraules: "Els americans se'ns emporten a preu d'or els nostres quadros, les nostres escultures i fins les nostres joves."

PANORAMA BARCELONÍ

Una tarda de curses al Hipòdrom

TELÓ ENLAIRE

NOVETATS

"La Llúcia i la Ramoneta" és una d'aquestes joguines que Josep M. de Sagarra escriu amb tanta facilitat, amb massa facilitat potser; una d'aquestes joguines que escriu jugant Josep M. de Sagarra.

No tenen, aquestes obres, sinó una importància menor en el teatre, ja copiós, de J. M. de Sagara. L'autor de "Dijous Sant" i "Marçal Prior" sembla escriure aquestes comèdies per a esplaï i descans d'una labor més seriosa.

Diguem, per acabar, que "La Llúcia i la Ramoneta" és una comèdia graciosa, fina, plena d'enginy i d'interès.

Molt bé la interpretació i la presentació

El passat dissabte celebrà el seu benefici Matilde Xatart Cal que ens fixem en aquesta actriu, cal que els crítics tinguin per a la labor d'aquesta actriu una mirada d'atenció. Matilde Xatart és una gran actriu de caràcter, gens monòtona, ans al contrari: rica en modalitats i matisos.

ROMEA

El "clou" de la setmana ha estat el benefici d'Alexandre Nolla, un dels més distingits actors del nostre teatre Alexandre Nolla, que és un actor que ha triomfat en ço còmic i en ço dramàtic, escollí per a programa del seu benefici dues obres ben dissemblants on poder demostrar el seu talent: la tragèdia de Guimerà, "L'ànima és meva", i el sainet de Rusiñol, "L'acaparador".

Ja no cal dir que la funció fou un èxit complet.

POLIORAMA

En aquest teatre ha fracassat "Entre gente bien", comèdia de Somersset Maughan, traduïda per Ricard Baeza. El públic picava amb els bastons i amb els peus.

Malgrat el fracàs, hem de dir que l'obra està bé, que és una obra digna i valenta. Doncs, per què ha estat protestada? Per una raó molt senzilla: perquè al distingit i pudorós públic d'aquest teatre sols li agraden les cursileries dels germans Quintero o les elucubracions poca-soltes de Linares Rivas.

Obres com "Entre gente bien" no li proven a aquest públic.

ELDORADO

Dilluns passat s'estrenà, en aquest teatre, "La rueda de la virtud" de Lluís Araquistain.

No som a temps de parlar-ne, però ho farem la setmana vinent amb tota l'atenció que calgui.

BARCELONA

La companyia de Maria Gàmez ha estrenat "Mamá es así", una de les infinites comèdies arranjades pels senyors

Gabaldón i Gutiérrez Roig, i anuncia l'estrena de "Gladiys y el poeta", del nostre company Lluís Capdevila.

OLYMPIA

No, senyors: no s'ha estrenat "Kosmópolis".

Però, no perdin les esperances que, qui sap! potser encara s'estrenarà.

Bob

EL DEPORT

FUTBOL

Barcelona - Oviedo

Després de les últimes actuacions enlluernadores del "Barça", ha vingut el partit de l'empat. Millor diríem el partit de l'"oportunisme". Efectivament, la tasca del club blau-grana fou una tasca reservadota, assenyada, deixant de banda tota concessió al públic i als emportaments ingenus. No en va el "Barcelona" és "La Lliga" dintre el futbol. Els regents del nostre primer club, tenen l'habilitat, l'activitat dosificada, la visió freda, el càlcul i la matemàtica dels homes de l'"Acció Política de la Lliga". Per això el "Barcelona" ha estat, és i serà. Lloem els il·lustres varons reposats, panxuts i barbuts, amb barret fort, que el dirigeixen. Distints són els clubs que han fet ombra al "Barça", però han estat foc d'encenalls, mentre que ell és caliu que es manté, amb guspireig de foc sagrat.

D'ULTRATOMBA

- Tu, "Girona pobre", Barcelona està trista.
- Es veu que ens enyora, "Cayo".
- Haurem de baixar nosalrtes, "Noi".

I ja ho veietu, el tenim ja semi-finalista. Es a dir, esperant amb calma l'ésser de nou campió d'Espanya; esperant la "victoria final". La "Marne" fou a Irún i diumenge passat a Oviedo fou Verdun; resistint es guanyava i es guanyà, perquè es va resistir. Què s'havia de fer, doncs, sense el "genial" Samitier i el gran Piera? Llançar-se a una escomesa a fons, ardorosa, era fer possible que un altre element quedés fora de combat. No; cal reservar energies per al moment final, que ja és proper. I ara, que vagin dient els pessimistes, etern desconfiats o derrotistes, que un mes i mig endarrera, donaven per vençut el "Barcelona". I és que és l'únic que té tàctica, intel·ligència i encertada oportunitat.

Quant al partit, del qual parlem, els primers d'arribar a la "meta" foren els nois de Les Corts, conseqüència d'una capcinada de Sastre. Cinc minuts abans de la mitja part, Caramelero va fer l'empat.

Després, l'Arocha marcà el segon gol en rematar un bon centre de Sagi; Barril tornà a empatar. Plattko que, segons es veu, torna a estar esplèndid de forma, va tenir una gran tarda, parant un "penalty" de Trucha superb, entre altres jugades.

Segons sembla, la final, a Santander, la jugarà el "Barça" amb la "Reial Societat". Es parla en ferm d'organitzar el tren especial per assistir a la decisiva.

"La Unió Sporting de La Corunya", modest club, va obrir una subscripció per a comprar un banderí i trametre un delegat a Oviedo que el lliurés. El banderí diu: "La Unió Sporting de La Corunya" al "F. C. Barcelona" en senyal d'homenatge i admiració". Es senzillament corprenedor.

Barcelona - Iluro

A Les Corts, i abans del partit internacional d'Hockey França - Espanya, va jugar el reserva blau-grana amb els de Mataró, un interessant i renyit partit. Llorenç va reaparèixer, essent ovacionat intensament. Els propietaris del camp van guanyar per 4 a 2.

De la disputa per a la Consoladora, el "Júpiter" i el "Sabadell" empataren a 4 gols. I el "Gràcia" va batre el "Sans" per 4 a 1.

BOXA

El campionat d'Europa es jugarà el primer de juliol a Sant Sebastià. Malgrat això, es confia que Uzcudun i Hilari Martínez boxaran també a Barcelona.

HOCKEY

Al camp de Les Corts es celebrà l'encontre internacional França-Espanya, venent els d'aquí esplèndidament en partit disputadíssim per 2 a 0.

ATLETISME

La primera cursa de torxes, que assolí un gros èxit, fou guanyada pel "Barcelona".

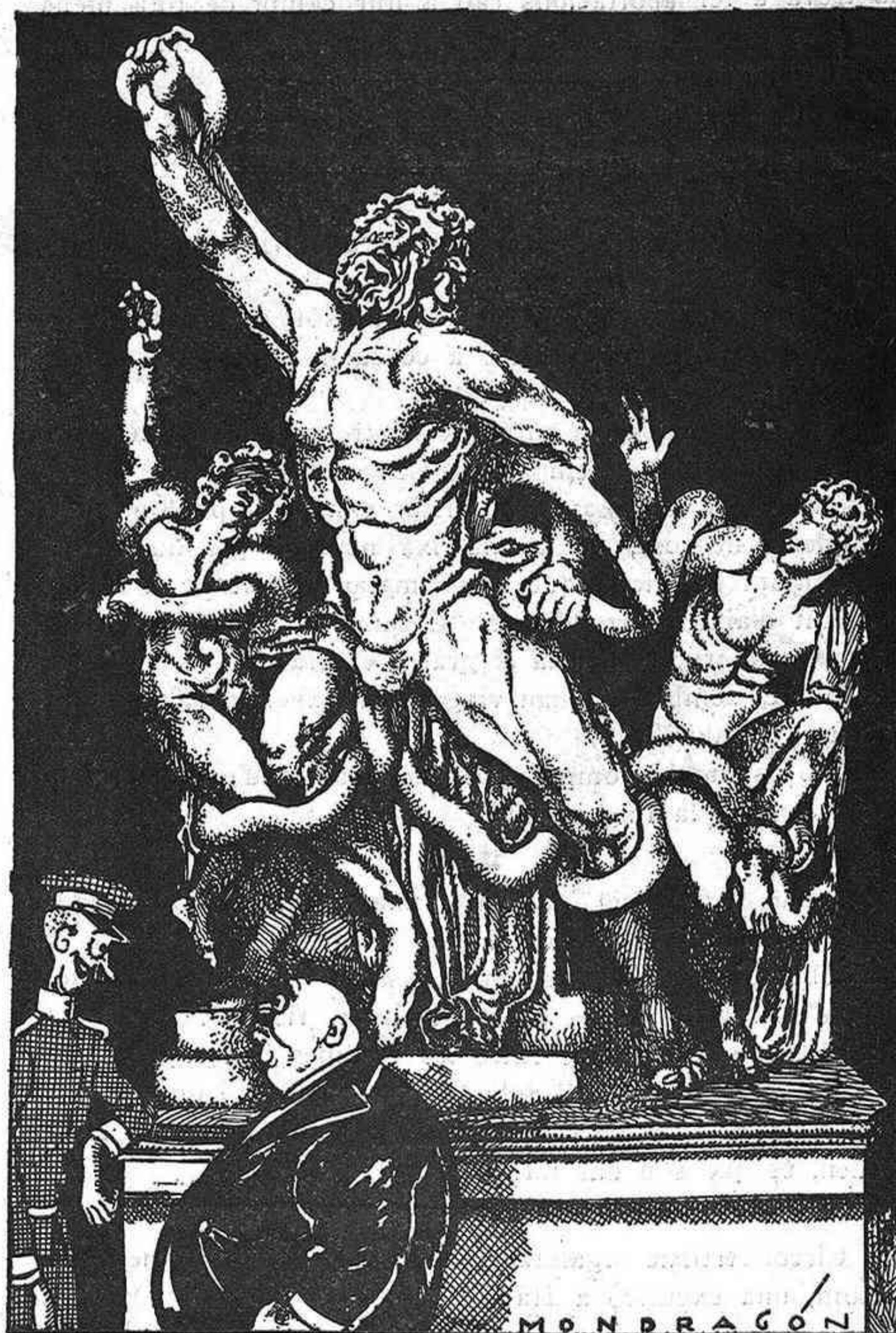
ORSAY

D'un quant temps ençà, es parla amb molta freqüència de conversions a l'ordòxia clerical per part de gent que han destacat la seva personalitat en el camp de les esquerres.

Primer es deia del socialista Pérez Solís—que sembla s'ha quedat a mig camí—i ara s'ha fet córrer del simpàtic "menfumista" Josep Pla, amb motiu del seu darrer llibre, que es suposa visat per una mena de censura eclesiàstica.

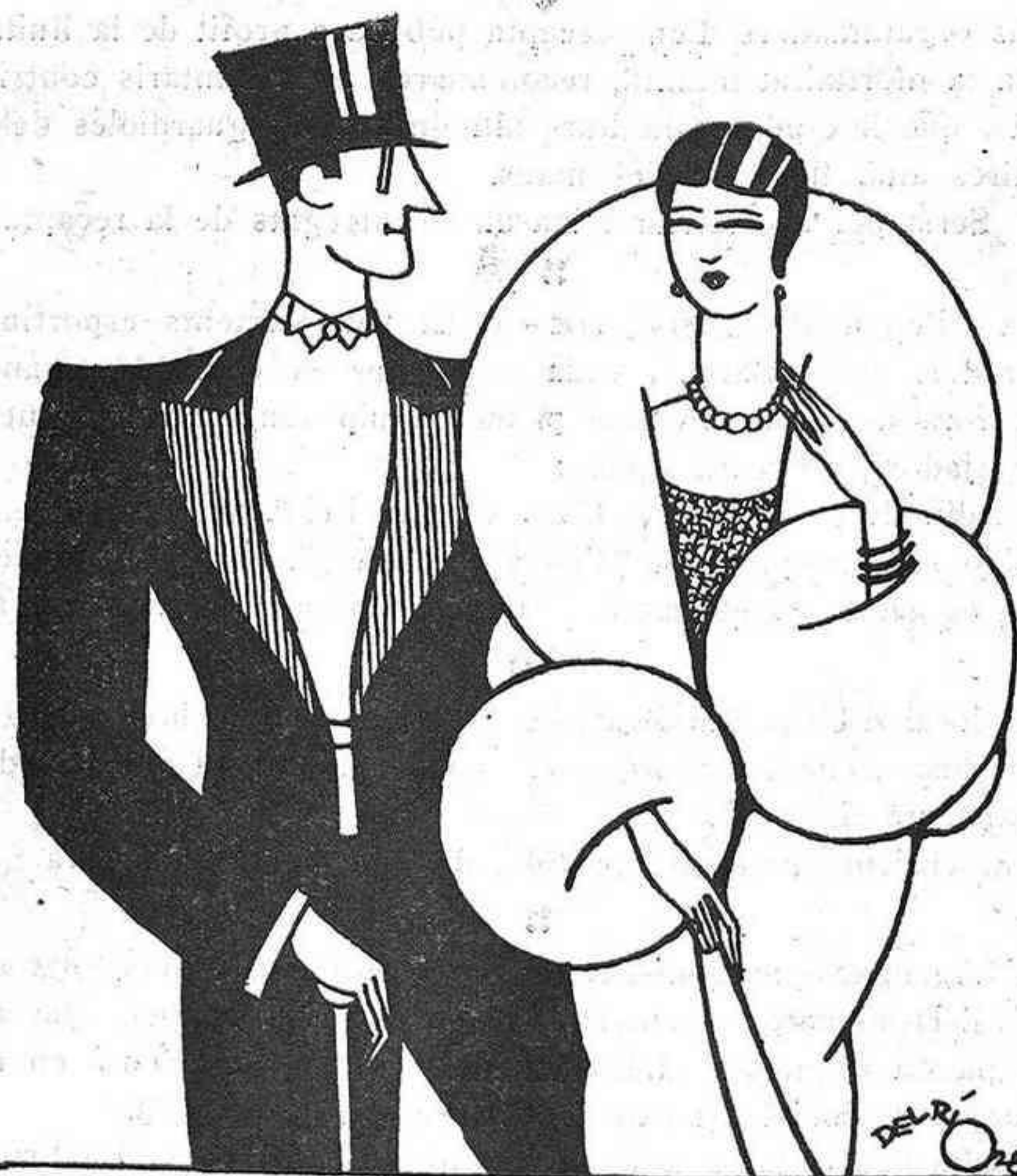
Per altra banda, el zel catequístic de certes senyores no es

EL GUARDIA ERUDIT

—Vol dir-me on és el "Water-Closset"?

—Em sembla que això s'ho varen emportar al Louvre.

CONTRASENTITS

—Qui era aquell músic que ahir anava de "juerga" amb la Margot i la Lulú?

—Un "virtuós".

dóna treva a fer aportacions cap a llur camp, de tota mena d'heretges, fins al punt de què un jueu conegut nostre s'ha deixat batejar dues vegades.

Per l'interès que els adversaris demostren cap a la gent de la nostra banda, es veu que no som tant dolents com diuen.

**

Es parla de què Josefina Baker, la dansarina de xocolata, ha de venir aviat a Barcelona.

Els xarlestonistes, que a casa nostra són una colla, ja es disposen a retre-li homenatge i a copsar-li gestos i postures, per tal de perfeccionar el seu estil.

El que no sabem és si entre els nostres còmics de la Rambla, que veuen passar temporades senceres sense un "bolo", n'hi haurà algun disposat a protestar contra el predomini de la ximpleria negrosa, de la mateixa manera que ho va fer aquell cantant de Viena, que es va matar davant de la Baker.

Parlant d'això, l'altre dia en "Casanyetes"—que és un galan jove molt erudit—li deia al gran Cervera:

—¿Què et sembla, si quan vinguis la Baker, nosaltres també feiem "harakiri"?

—Amb mi no hi compteu, perquè l'hauria d'estudiar; i no crec que gaires la tinguin feta.

**

"Heraldo de Madrid" ha obert una enquesta molt curiosa sobre el tema de la pena de mort.

Gairebé tots els qui s'han pronunciat a favor del botxí són gent que van a missa i es tenen per molt cristians.

No deuen recordar que entre les víctimes històriques de la pena capital s'hi compta el dolç Rabí de Galilea, i que els Manaments de la Llei de Déu diuen: "No mataràs". O, si ho recorden, és que són uns farsants.

**

El Círcol Artístic organitza per a les darreries d'aquest mes que som, una excursió a Itàlia.

Hom recomana a tots els que vulguin formar part de l'excursió, que no es mudin la camisa per espai de dues o tres setmanes, car així els prendran per "camises negres" i els rebran amb els braços oberts.

**

Els organitzadors d'una recaptada pública a profit de la lluita contra la mortalitat infantil, recomanaren als voluntaris contribuents, que li dipositessin llurs almoines a les guardioles dels captaires amb llurs pròpies mans.

Seria per a estalviar feina als encarregats de la recaptada?

**

La "Penya Ben Fets" constituïda per elements esportius admiradors del "Barça", cada volta que el club blau grana lluita fora de casa, envia al primer equip sengles telegrams encoratjadors, com ara aquest:

"Ardits defensors nostre Club: coratge i el triomf és vostre."

Això serà propi de la "Penya Ben Fets", però, de ben fet no ho és gaire. Es el mateix sistema del famós capità Aranya.

**

Al local d'Unió Patriòtica del districte cinquè, hom va donar-hi una conferència sobre el següent tema: "Cómo puede formarse un literato".

Ens creïem que estava prohibit divulgar secrets d'alcova.

**

L'"Agrupació Sardanística de Barcelona" ens va convidar al Festival-Homenatge al mestre Josep Vicens (Xaxu), que el prop passat diumenge, a les deu de la vetlla, es celebrà en el seu hostatge social del carrer de Rocafort, número 83.

Resultà una festassa, a la que hi varen prendre part "La Principal", de "L'Escala", i "La Principal Barcelonina Popular", amb assistència de nombrosos sardanistes de l'un i l'altre sexe, que es divertiren de valent.

Sembla que Josep Maria de Sagarra ha tingut un èxit gros a "Novetats", amb "La Llúcia i la Ramoneta". Ens diuen que el "poeta nacional" ha rebut gran número de peticions per a representar l'obra arreu de Catalunya i que ha concedit la deguda autorització a tothom, menys a l'empresari de Girona, per por a les "pedres".

**

Dissabte passat es va suspendre per tercera vegada l'estrena de "Kosmópolis", a "Olympia", per causa d'un motor que no funcionava.

Veïam si quan el motor vulgui funcionar bé, a la gent no li donarà la gana d'anar-hi...

**

Un actor anomenat Joan d'Orduña, s'anuncia com l'home més "maco" d'Espanya.

Sembla estrany que la censura li hagi deixat passar.

**

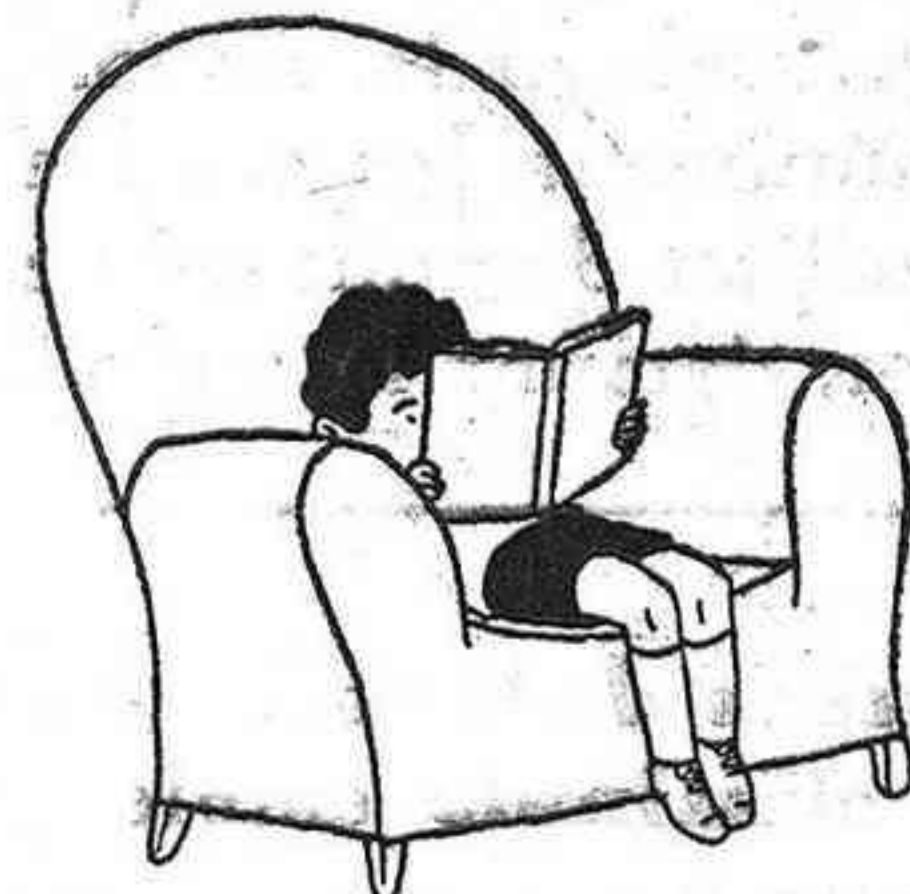
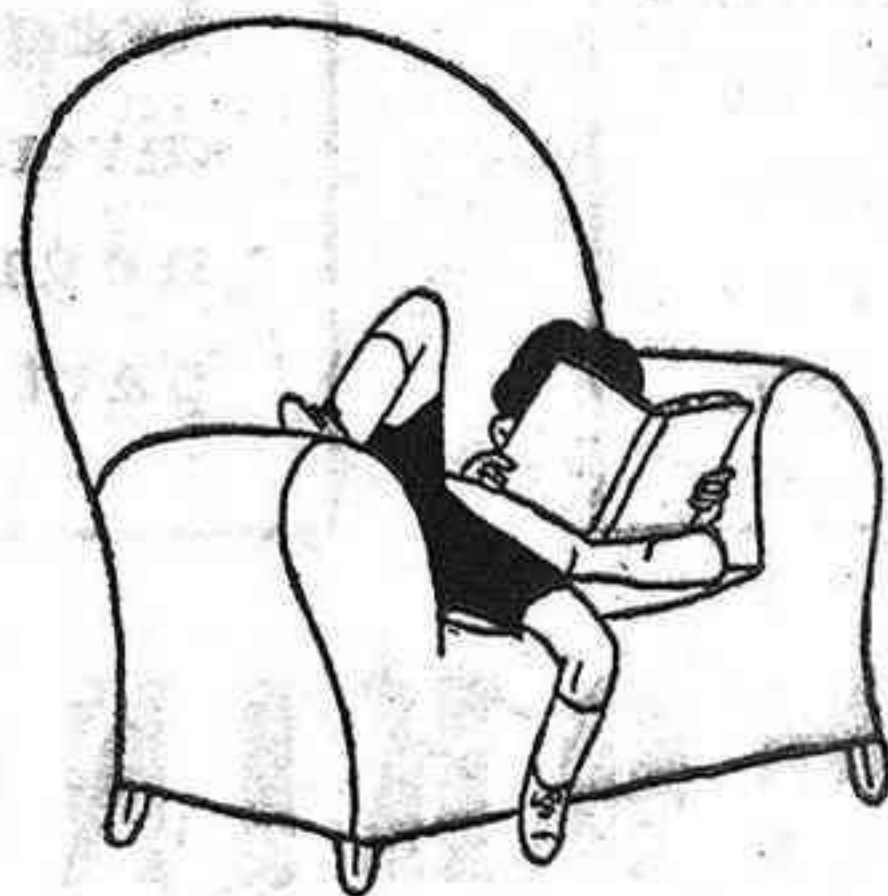
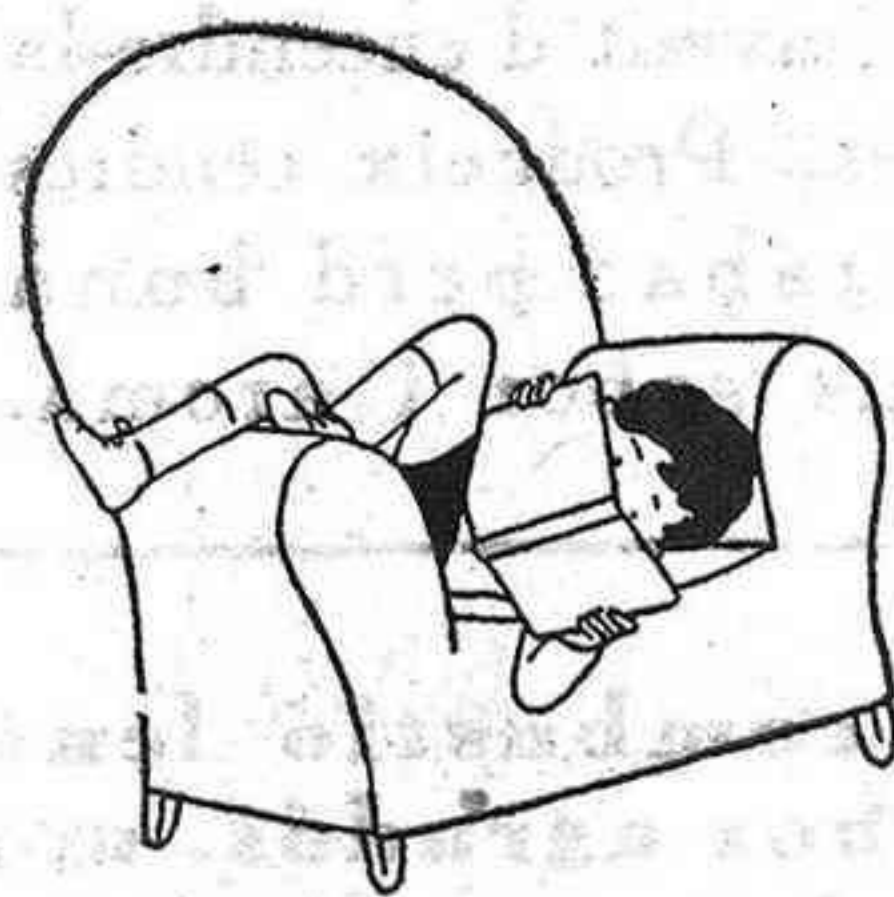
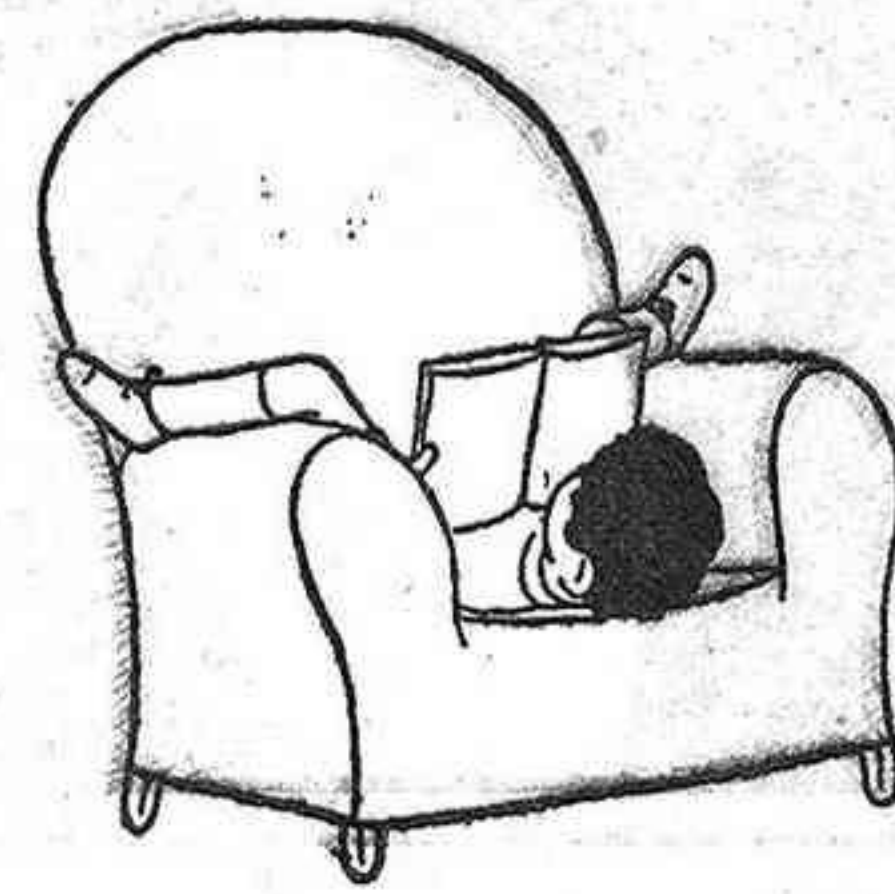
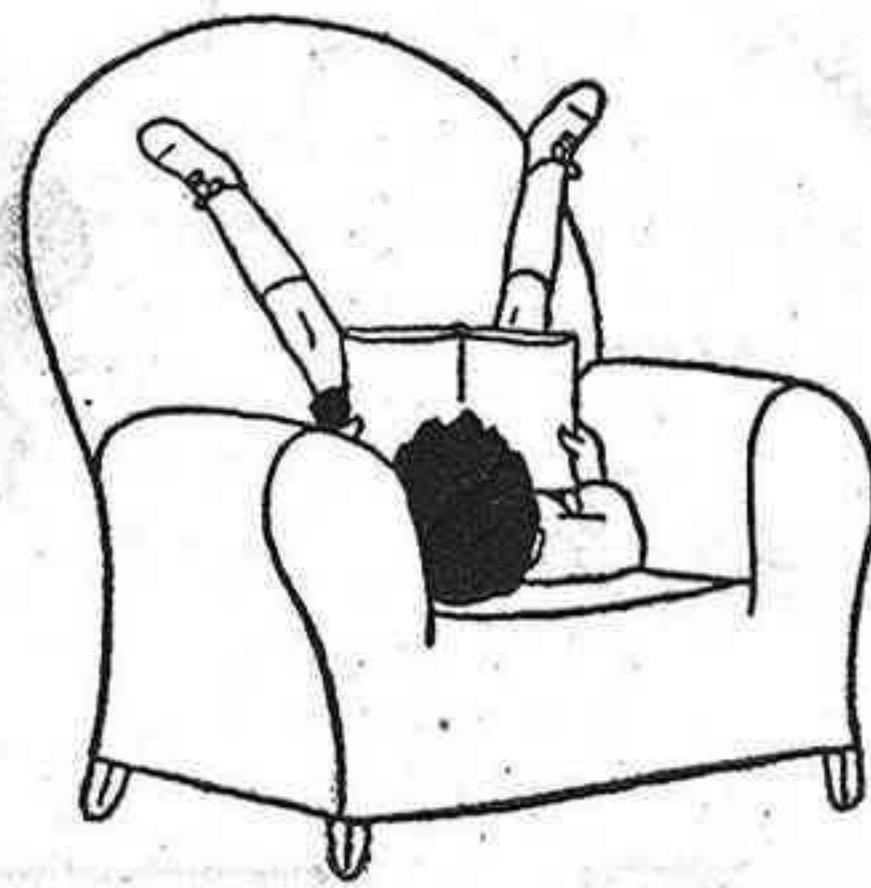
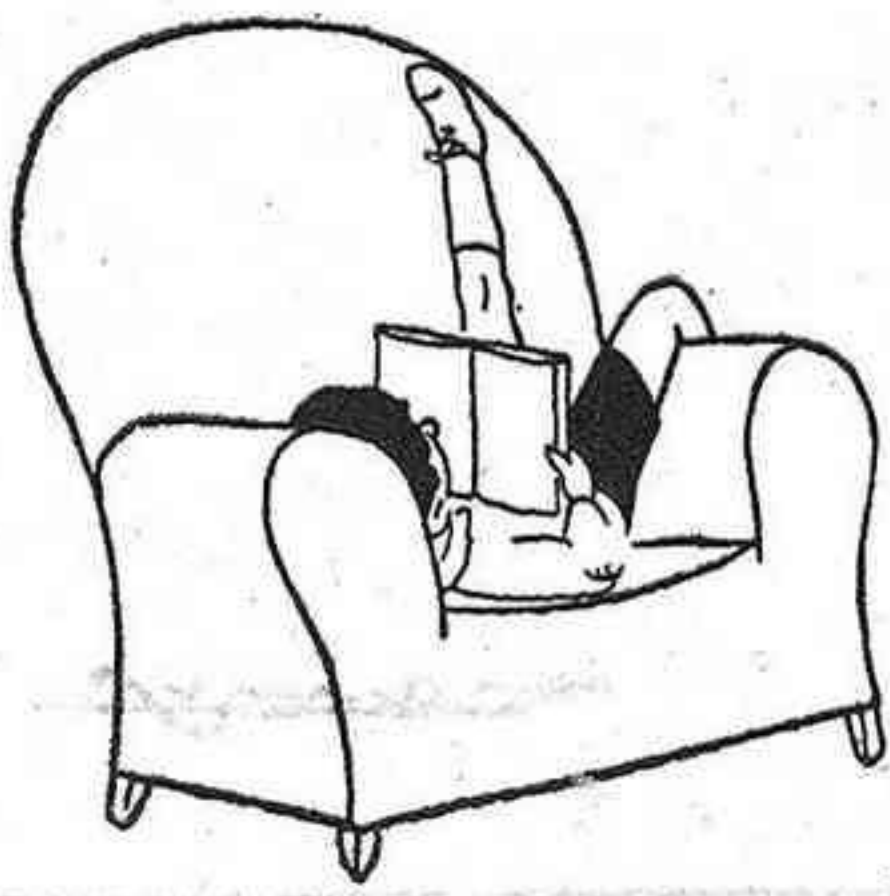
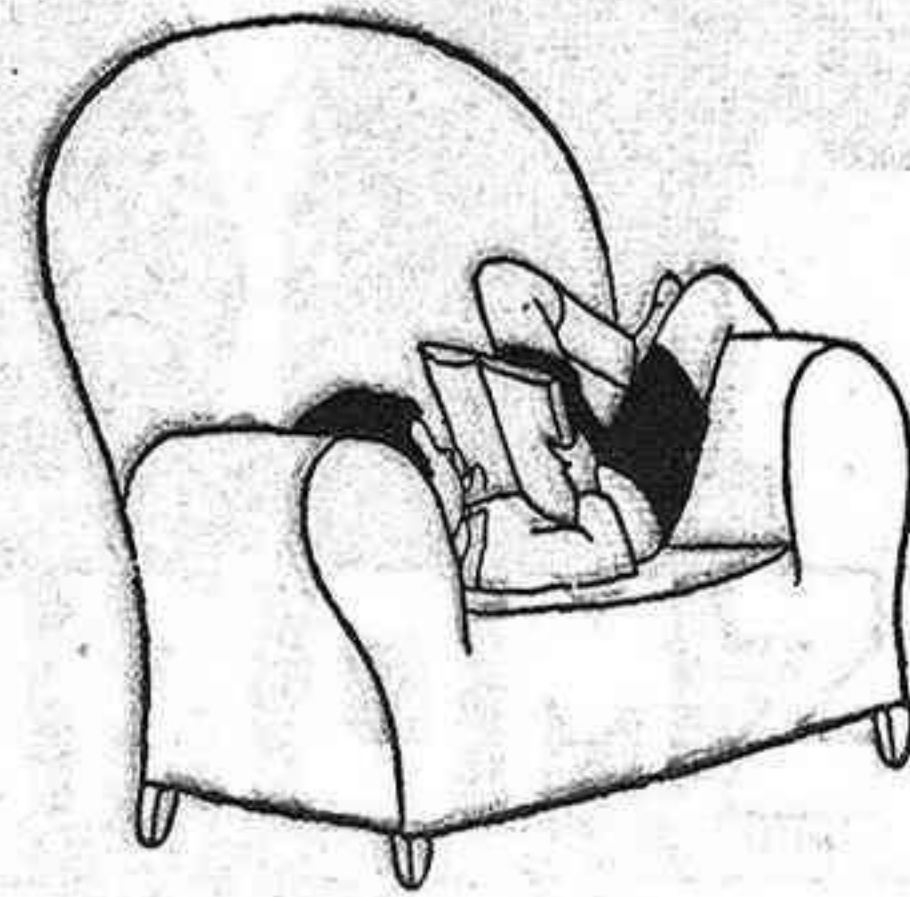
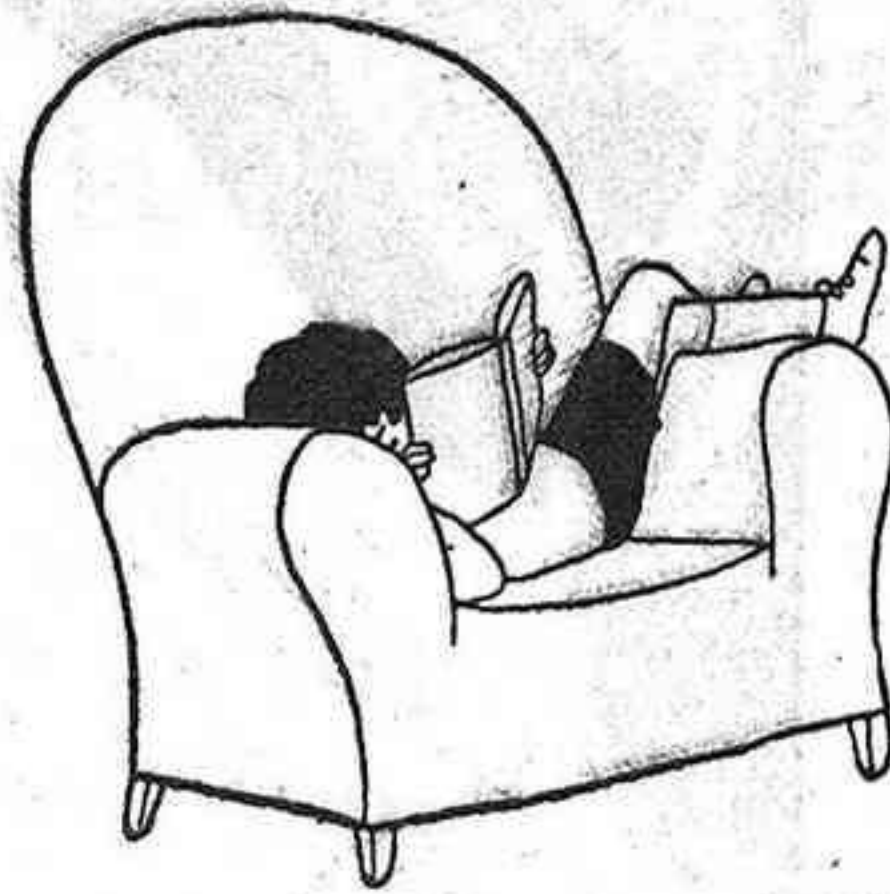
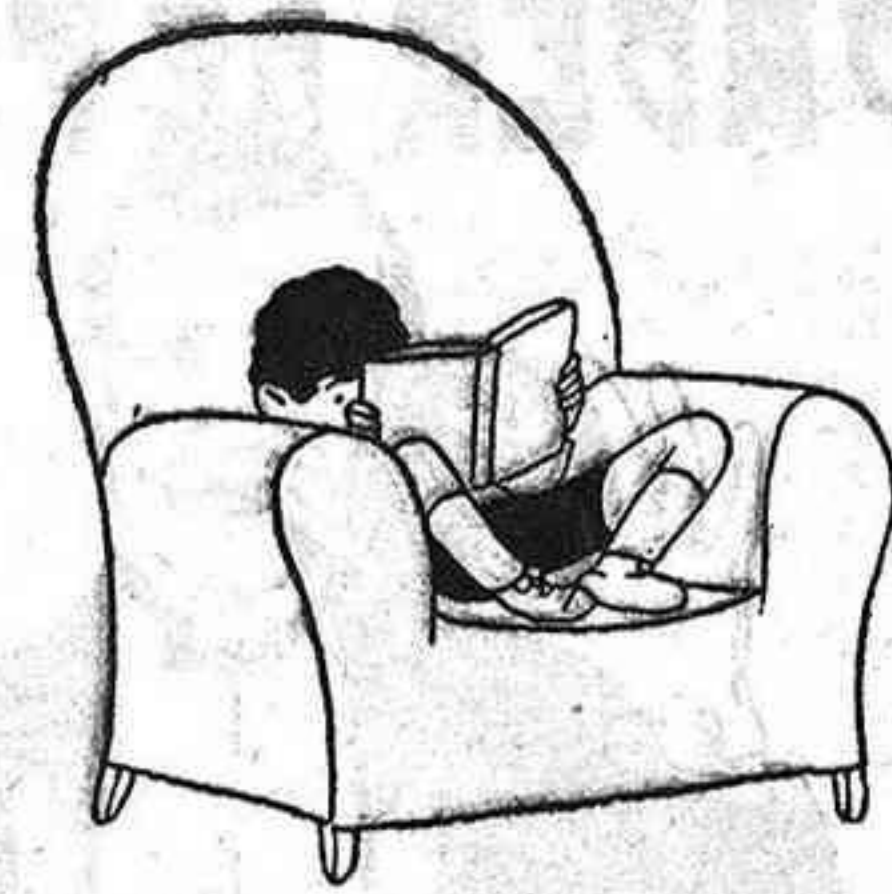
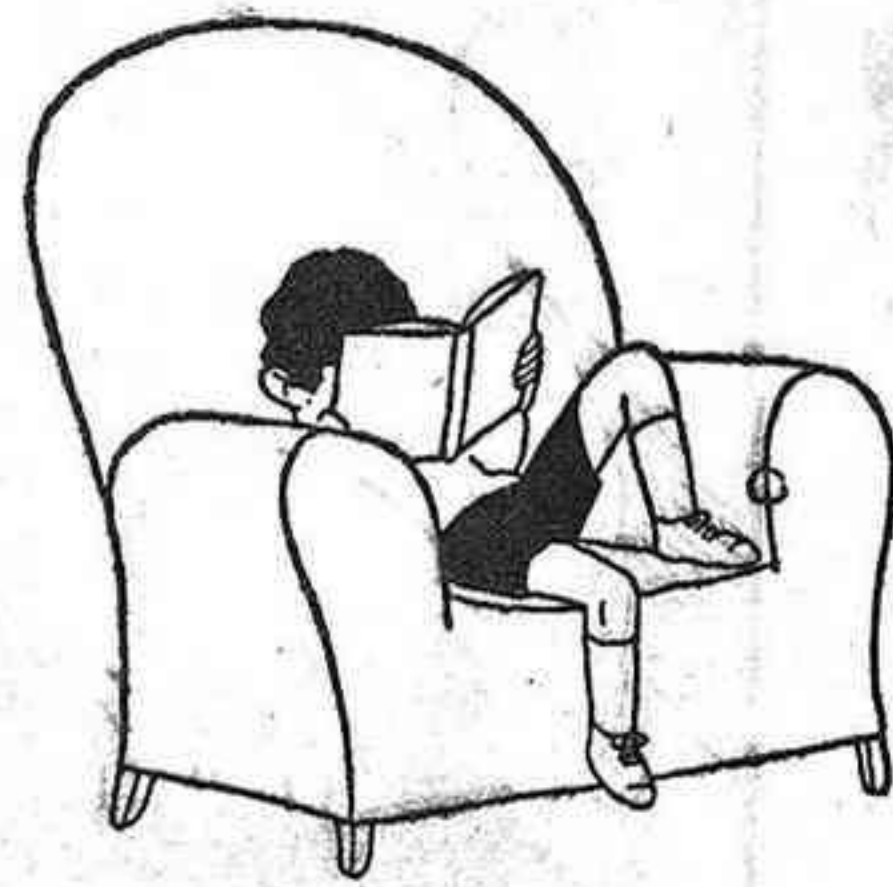
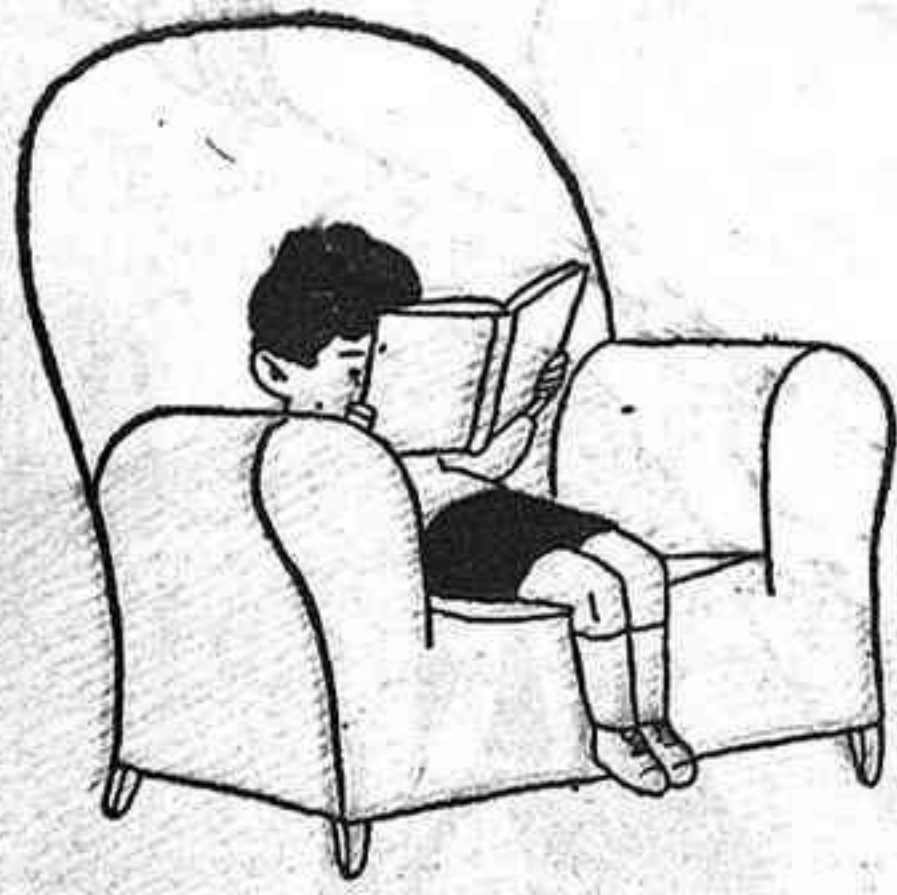
En Moraguetes donà una conferència sobre Goya a l'Ateneu Barcelonès, i va sortir a parlar de Martínez Sierra.

Hom quedà defraudat, perquè esperava que parlés de "La Goya", o de la Pauleta Pamies; és dir: de tot menys de pintura, per a la qual cosa li manca un petit detall: saber-ne.

Ara que, com que també fa de crític musical...

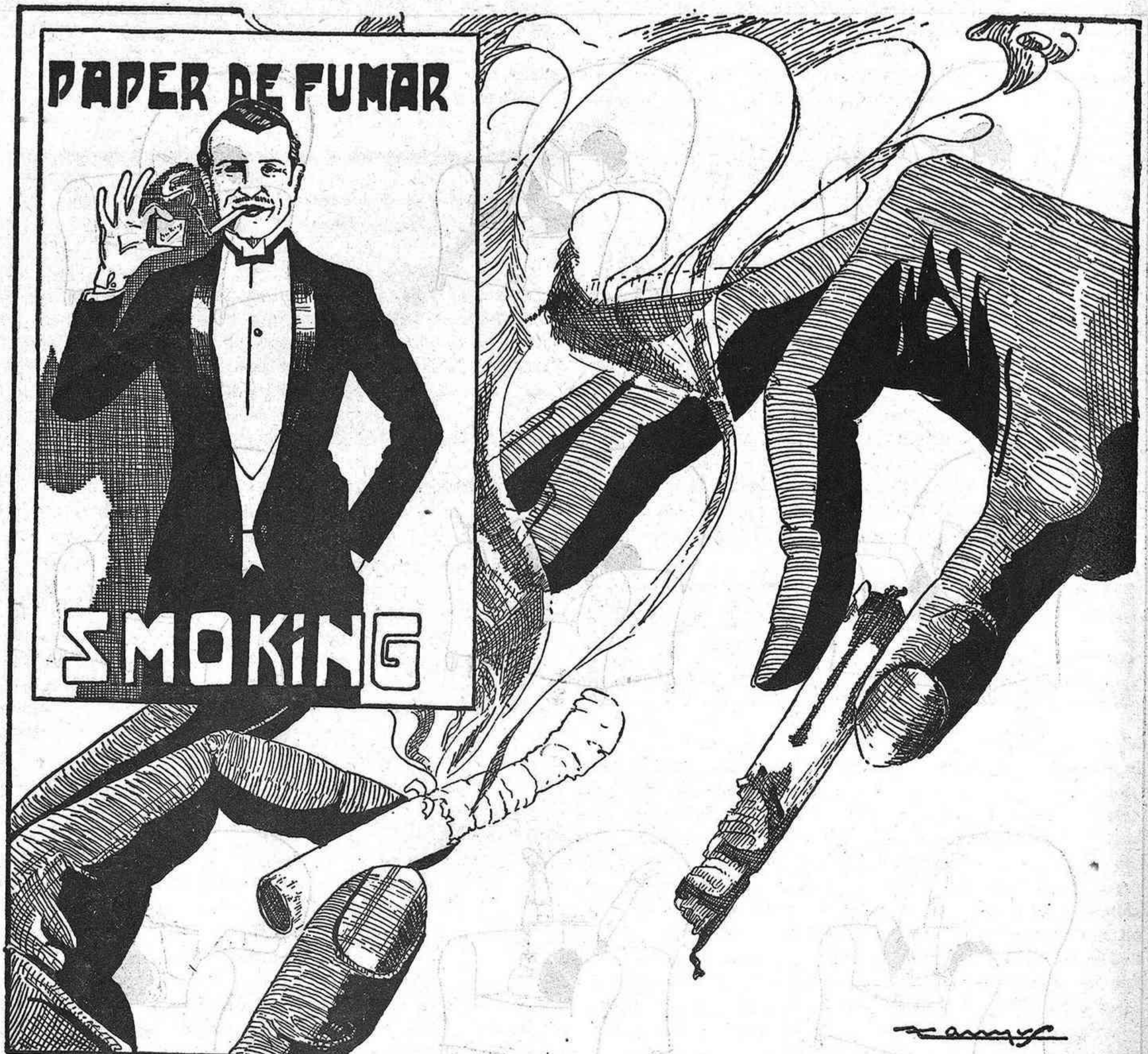
Joaquim Aroca: Per haver tingut un xic de feina, no ens ha estat possible contestar-li abans, però, no s'amoïni, que tot el seu entra en cartera. Les seves "estampes" ens plauen molt, més que les que donen els capellans. — Anselm Gómez: Vostè deu tenir moltes ganes d'estiuejar per compte de l'Estat, i, nosaltres, que li volem bé, hem esquinçat el seu original. Esculli altres temes menys exposats a relliscar, i ens sembla que farem fira. — Antoni Roda Vallès, Badalona: El que ens envia sembla arrencat d'un melodrama de Fola Igúrbide. Permeti'ns que ho llancem al cove, eh!... — Lluís Ramírez: El seu darrer treball el trobem massa... sociològic; massa... transcendental; en una paraula, massa... pesadet. Procuri donar amenitat a les seves coses, que vostè quan vol ja sap fer-ho, i serem bons amics. — Jaume Díaz. — Acompanyant el dibuixet que ens envia, hem rebut també una lletra molt atenta, que acaba dient: "Mani de son servidor". Doncs, li prenem la paraula i li manem que no torni a dibuixar mai més. — Kadafort: Vostè ho fa massa fort. Volem dir que s'enfila massa amunt. Vostè és un poeta líric d'una volada molt alta i els lectors de L'ESQUELLA no hi arriben tan amunt. Si volgués planejar un xic més aprop de terra ens entendríem, perquè ens sembla que té condicions. — Angel Vila, Sallent: Miri, la bugada és molt millor passar-la dintre casa. Volem dir que totes aqueixes coses les podria dir directament als interessats, perquè el que és nosaltres i els llegidors de L'ESQUELLA no hem de fer-ne res.—O. P.: Criem que vostè té molta raó... mes, cregui'ns: no s'hi encaparrí. El to massa seriós no encaixa per al nostre periòdic. — Manuel C. Amella: El seu cant "Al Oliva", ens ha fet riure molt, però els lectors el trobarien poca-solta i l'hem llançat al cove.— Perfecte Amella: N'aprofitarem alguna coseta del que vostè ens ha enviat.—Lluís Valls: La seva intenció és molt lloable, però no podem permetre que vostè "abusi de la llibertat". Li tenim massa respecte. — Ramon Caballeria: Els seus versos, per ésser de "cavalleria" no estan del tot malament. Però, si vol seguir un bon consell, no en faci més.

LUMOR DE FORA CASA

Una lectura accidentada

(De Life.)

Es un inconvenient una cigarreta que es consumeixi amb rapidesa, sense donar temps de assaborir-la. Es malgasta el tabac inútilment, les cendres cauen amb facilitat damunt del vestit del fumador, damunt la taula de treball, etc.

Es un inconvenient una cigarreta que s'apagui amb freqüència, havent d'encendre-la diverses vegades. Produeix cendres negres, i el tabac perd bona part dels seus sabor i aroma.

Aquets defectes queden eliminats empleant el paper de fumar

SMOKING

de combustió lenta, sabor agradós, molt resistent i fi. Es per

aquestes raons que ha sigut el més ben acollit pels fumadors intel·ligents.

Llibreria Espanyola d'Antoni López ♦ ♦ Rambla del Mig, 20, Barcelona

TELÉFON A. 4115

Està per sortir la nova obra
de PERE COROMINES

LA MORT D'EN JOAN APOSTOL

Carles Soldevila

Fulls de Dietari

Preu: 3 pessetes

Santiago Rusiñol

Màximes i mals pensaments

=== PENSA MAL I NO ERRARAS ===

Preu: 2 pessetes

Els cent millors contes còmics

PESETES 2

CERVANTES

Sus obras completas en un solo tomo impreso en papel Biblia

PESETAS 50

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no es remet, a més, 30 cèntims per a certificat. Als corresponsals se'ls atorga rebaixes.

LES ROMANTIQUES

—Es un fàstic! Una altra setmana sense cap crim passional